

- a) Intangible
c) Physical

- b) Tangible
d) Measurable

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5)

(10)

1. What is micro-marketing?
2. What is marketing environment?
3. What is marketing control?
4. What are the main rights of consumers?
5. What is market research?
6. What is direct selling?
7. What is advertising?

Q. 2) Write Short Note (Any 4)

(20)

1. Marketing communication
2. Characteristics of Customer relationship management
3. Market research
4. Importance of marketing communication
5. Difficulties in rural marketing
6. Marketing Control

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3)

(30)

- 1 Write a short note on marketing challenges.
- 2 Discuss the difficulties encountered in establishing a successful CRM (Customer Relationship Management) programmed.
- 2 Explain various stages in new product development process.
- 4 Explain evaluation of marketing.
- 5 What is the importance of marketing?

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2)

(30)

- 1 What do you mean by marketing services? Describe different types of services.
- 2 Define marketing. What are the various functions of marketing?
- 3 What do you mean by marketing environment? State its internal and external factors
- 4 Define marketing research. Explain its importance

मराठी रूपांतर

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. अ

खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. ग्रामीण मागणी शहरी मागणीपेक्षा असते.
अ) सोपी
क) हंगामी
ब) स्वस्त
ड) यापैकी कोणतेही नाही
२. चा हेतू संभाव्य ग्राहकांना खरेदीदारांची प्रतिक्रिया ठरवणे हा असतो.
अ) चाचणी विपणन
क) नफा
ब) विक्री
ड) यापैकी कोणतेही नाही
३. ही विपणन पद्धती संभाव्य ग्राहकांना ओळखणे व त्यांना लक्ष्य बनविण्याकरिता मदत करते.
अ) सी. आर. एम.
क) विपणन
ब) विक्री
ड) यापैकी कोणतेही नाही
४. आय एल ओ म्हणजे
अ) इंटरनॅशनल लोटस ऑर्गनायझेशन
ब) इंटरनॅशनल लेबर ऑर्गनायझेशन

- क) इंडियन लेबर ऑर्गनायझेशन ड) यापैकी कोणतेही नाही
५. म्हणजे संवेदनशील क्रिया होय. अ) नफा ब) किंमत
क) बढती ड) यापैकी कोणतेही नाही
६. प्रत्येक उद्योग घटकाला चा सामना करावा लागतो. अ) स्पर्धा ब) कमी नफा
क) भांडवलाची कमतरता ड) यापैकी कोणतेही नाही
७. म्हणजे विभागणे/वाटणे होय. अ) खर्च ब) समानता
क) वितरण ड) यापैकी कोणतेही नाही
८. कंपनी विक्रेता व ग्राहक यांमधील समोरासमोरील संभाषणाला म्हणतात. अ) विक्रयवृद्धी ब) वैयक्तिक विक्री
क) जाहिरात ड) प्रसिद्धी
९. विपणन पर्यावरणाचे दोन मुख्य प्रकार हे आहेत. अ) समांतर आणि बाजूकडील ब) अंतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय
क) अंतर्गत आणि बाह्य ड) घरगुती आणि विदेशी
१०. हे बाह्यपर्यावरण घटकाचे उदाहरण आहे. अ) ग्राहक ब) कर्मचारी
क) संस्थेचे व्यवस्थापन ड) संस्थेच्या कारखान्यातील उत्पादन तंत्रज्ञान
११. ग्रामीण भारतातील प्रमुख पेशा हा आहे. अ) शिक्षक ब) सुतारकाम
क) शेती ड) लोहारकाम
१२. संशोधन म्हणजेच व्यापाराचे मोजमाप आणि अशा मोजमापनाची माहिती बरोबर मापन करणे. अ) गुणात्मक ब) संख्यात्मक
क) भौतिक दुय्यम ड) यापैकी कोणतेही नाही
१३. सेवांचे स्वरूप आहे. अ) अमूर्त ब) मूर्त
क) द्वितीय ड) मोजता येण्याजोगे

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. सुक्ष्म विपणन म्हणजे काय?
२. विपणन पर्यावरण म्हणजे काय?
३. विपणन नियंत्रण म्हणजे काय?
४. ग्राहकांचे मुख्य अधिकार कोणते?
५. विपणन संशोधन म्हणजे काय?
६. थेट विक्री (direct selling) म्हणजे काय?
७. जाहिरात म्हणजे काय?

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४)

(२०)

१. विपणन संज्ञापन
२. ग्राहक संबंध व्यवस्थापनाचे वैशिष्ट्ये
३. विपणन संशोधन
४. विपणन संदेशाचे महत्त्व
५. ग्रामीण विपणनाच्या समस्या
६. विपणन नियंत्रण

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३)

(३०)

१. विपणनातील आव्हाने - टीपा लिहा.

२. ग्राहक संबंध व्यवस्थापन कार्यक्रम करत असतांना येणा-या समस्यांचे वर्णन करा.
३. नवीन उत्पादन विकास प्रक्रियेतील विविध टप्पे स्पष्ट करा.
४. विपणनाचे मूल्यमापन करा.
५. विपणनाचे महत्त्व सांगा.

प्र. ४)

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

(३०)

१. विपणन सेवा म्हणजे काय? विपणन सेवांच्या प्रकाराचे वर्णन करा.
२. विपणन म्हणजे काय? विपणाची विविध कार्ये लिहा
३. विपणन पर्यावरण म्हणजे काय? विपणनाचे अंतर्गत आणि बाह्य घटक स्पष्ट करा
४. विपणन संशोधन म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा
